

NOWE ZASADY EWIDENCJI I IDENTYFIKACJI PODATNIKÓW I PŁATNIKÓW

Informator

Izby Skarbowej we Wrocławiu

2011

W związku z wejściem w życie w dniu 1 września 2011 r. przepisów ustawy o zmianie ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz innych ustaw, nastąpią znaczne zmiany w kontakcie organów podatkowych z ich klientami.

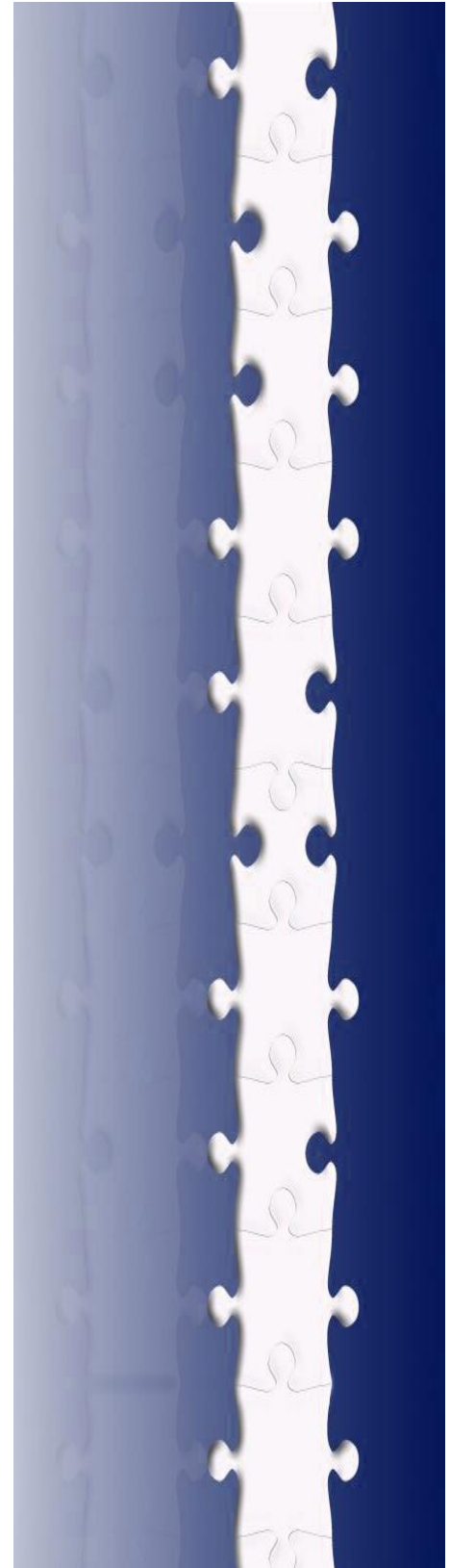
Jest to kolejny krok Państwa w stronę szeroko zakrojonej informatyzacji usług świadczonych przez administrację państwową, przy jednoczesnym zniesieniu wielu barier i ograniczeń, jakie dotychczas można było napotkać w relacjach z urzędami.

1

CO NOWEGO DLA PODATNIKA?

1. Zniesienie obowiązku składania zgłoszenia identyfikacyjnego przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej (NIP – 3), oznacza że osoby takie nie muszą „rejestrować się” w urzędzie skarbowym.
2. Ustanowienie numeru PESEL, jako identyfikatora podatkowego dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz niezarejestrowanych jako podatnicy podatku od towarów i usług (zniesiono obowiązek posiadania i posługiwania się NIP, dla tych podatników),
3. Zniesie obowiązku zgłaszania zmian swoich danych naczelnikowi urzędu skarbowego – dane o podatniku będą aktualizowane z urzędu przy każdorazowej ich zmianie w rejestrze PESEL (np. zmiana nazwiska panieńskiego w USC),
 - a. nowy adres zamieszkania podatek posługujący się identyfikatorem PESEL może:
 - wskazać na zeznaniu lub innym dokumencie podatkowym,
 - zgłosić przy użyciu formularza ZAP – 3.

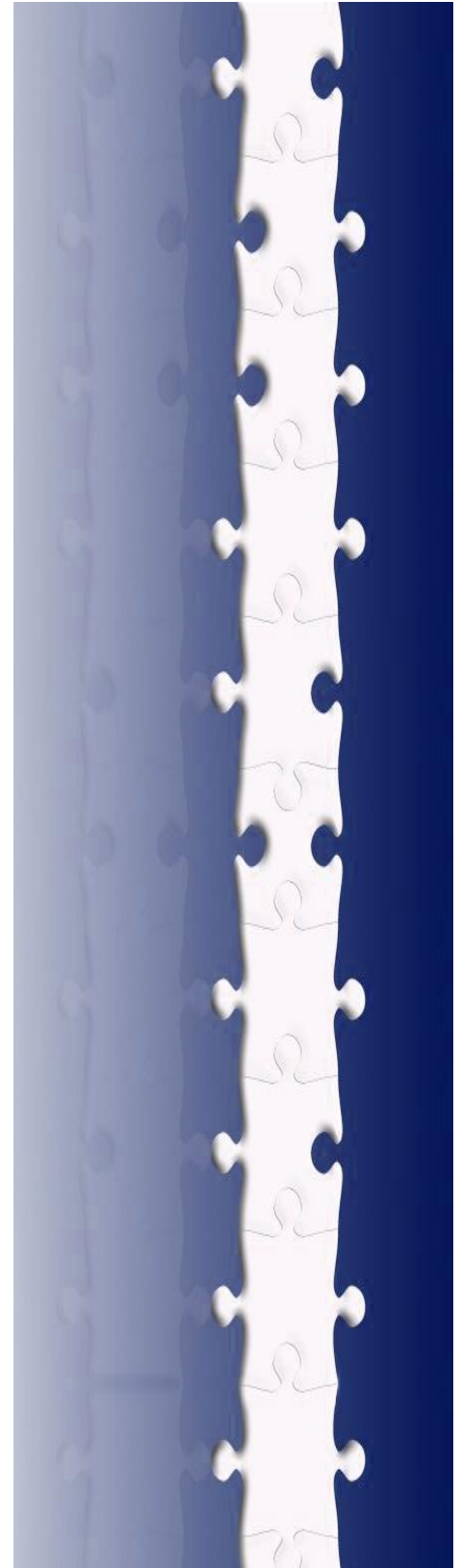
(formularz NIP-3 traci ważność)

2

CO NOWEGO DLA PODATNIKA?

4. Identyfikatorem NIP nadal będą obowiązane posługiwać się podatnicy oraz płatnicy podatków i podmioty będące, na podstawie innych ustaw, płatnikami składek ubezpieczeniowych :
- a. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
 - b. osoby fizyczne nie prowadzące działalności, a będące zarejestrowanymi podatnikami podatku VAT,
 - c. osoby prawne,
 - d. jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej (np. spółka cywilna, wspólnota mieszkaniowa).

SZCZEGÓŁY NA NASTĘPNYCH STRONACH!

3

O CZYM NALEŻY WIEDZIEĆ

1. Kogo obejmuje obowiązek ewidencyjny?

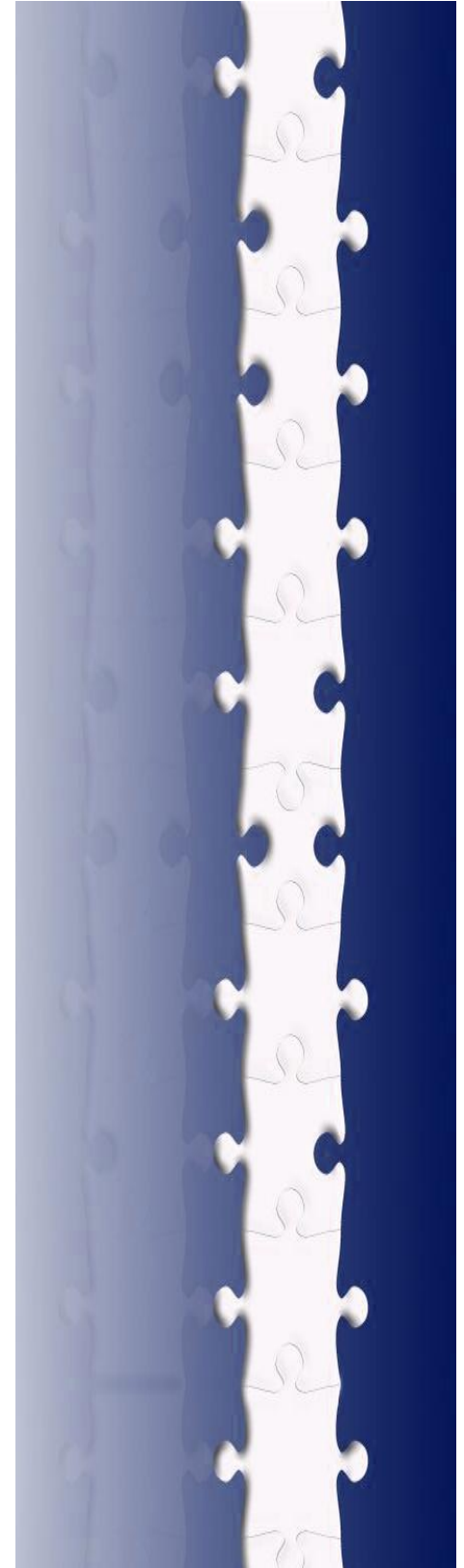
Obowiązek podatkowy obejmuje osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej oraz inne podmioty, które na podstawie przepisów podatkowych są podatnikami lub płatnikami podatków lub składek ubezpieczeniowych.

2. Czym są identyfikatory podatkowe?

Identyfikatory podatkowe są indywidualnymi, przypisanymi do konkretnego podmiotu, numerami używanymi w komunikowaniu się z organami podatkowymi. Dzięki nim możliwe jest sprawne prowadzenie rejestru podatników i płatników, szybkie wyszukiwanie, aktualizowanie i wprowadzanie do rejestru danych o podmiotach.

Identyfikator może mieć postać:

- numeru PESEL – którym posługiwać się zobowiązani są podatnicy będący osobami fizycznymi, którzy nie prowadzą działalności gospodarczej lub są zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług (np. pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, czy wynajmujący mieszkanie),
- NIP – który nadaje się osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą, osobom prawnym oraz jednostkom organizacyjnym bez osobowości prawnej.

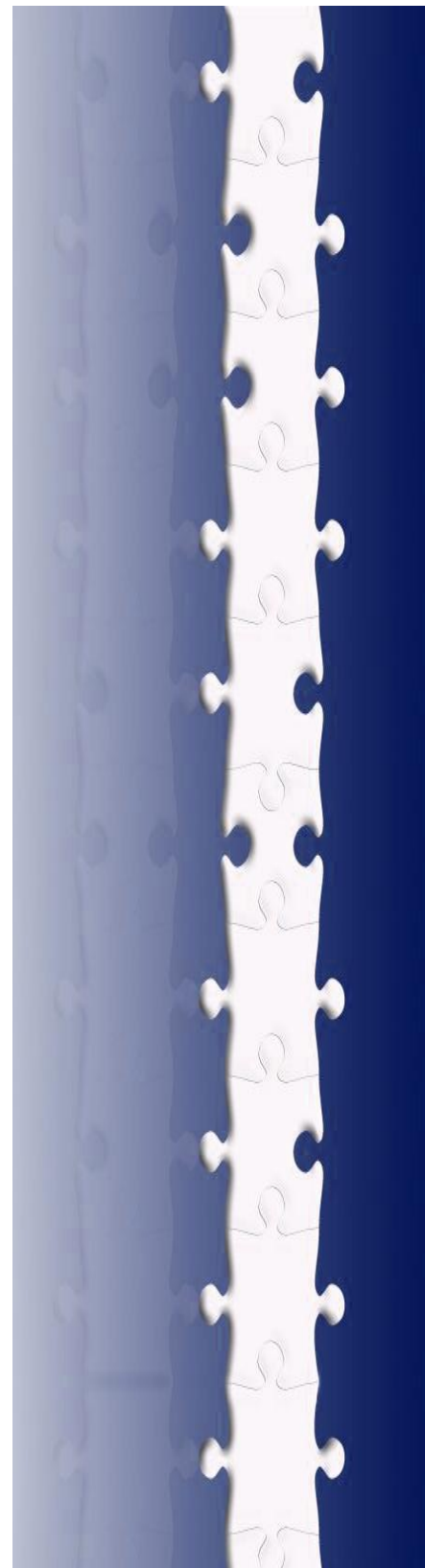
4

O CZYM NALEŻY WIEDZIEĆ

3. Jak uzyskać identyfikator podatkowy PESEL?

Numer PESEL nadaje minister właściwy do spraw wewnętrznych w formie czynności materialno-technicznej:

- obywatelom polskim zameldowanym na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące, a także osobom ubiegającym się o wydanie dowodu osobistego – **na wniosek właściwego organu gminy,**
- cudzoziemcom zameldowanym na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące – **na wniosek właściwego organu gminy,**
- obywatelom polskim i cudzoziemcom, którzy podlegają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu, z wyłączeniem osób, którym nadano już ten numer – **na wniosek płatnika składek ubezpieczeniowych,**
- obywatelom polskim zamieszkałym za granicą, ubiegającym się o wydanie paszportu – **na wniosek polskiego konsula,**
- innym osobom wyżej nie wymienionym, jeśli wymagają tego od nich przepisy – **wniosek składany bezpośrednio do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.**

5

O CZYM NALEŻY WIEDZIEĆ

4. Jak uzyskać identyfikator podatkowy NIP?

Osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a nie posiadające NIP, składają wniosek o wpis do ewidencji działalności gospodarczej **CEIDG-1**, który jest wnioskiem zintegrowanym tzn. stanowi on jednocześnie:

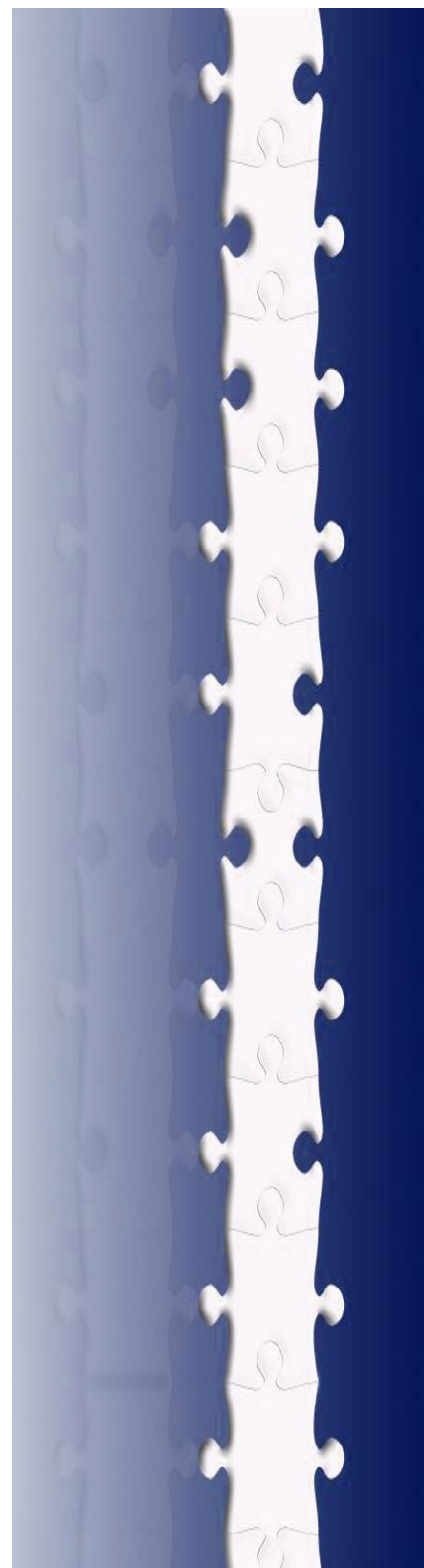
- 1) *wniosek o wpis do ewidencji działalności gospodarczej,*
- 2) *wniosek o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON,*
- 3) *zgłoszenie identyfikacyjne lub aktualizacyjne do naczelnika urzędu skarbowego,*
- 4) *zgłoszeniem albo zmianą zgłoszenia płatnika składek do ZUS/KRUS.*

z zaznaczeniem w odpowiednim miejscu faktu nieposiadania NIP.

Wniosek składa się przy użyciu interaktywnego formularza dostępnego na stronie internetowej:

www.firma.gov.pl

(do końca 2011 r. możliwe jest jeszcze złożenie wniosku w formie papierowej w organie dotychczas prowadzącym ewidencję działalności gospodarczej tj. wójt gminy, burmistrz/prezydent miasta).

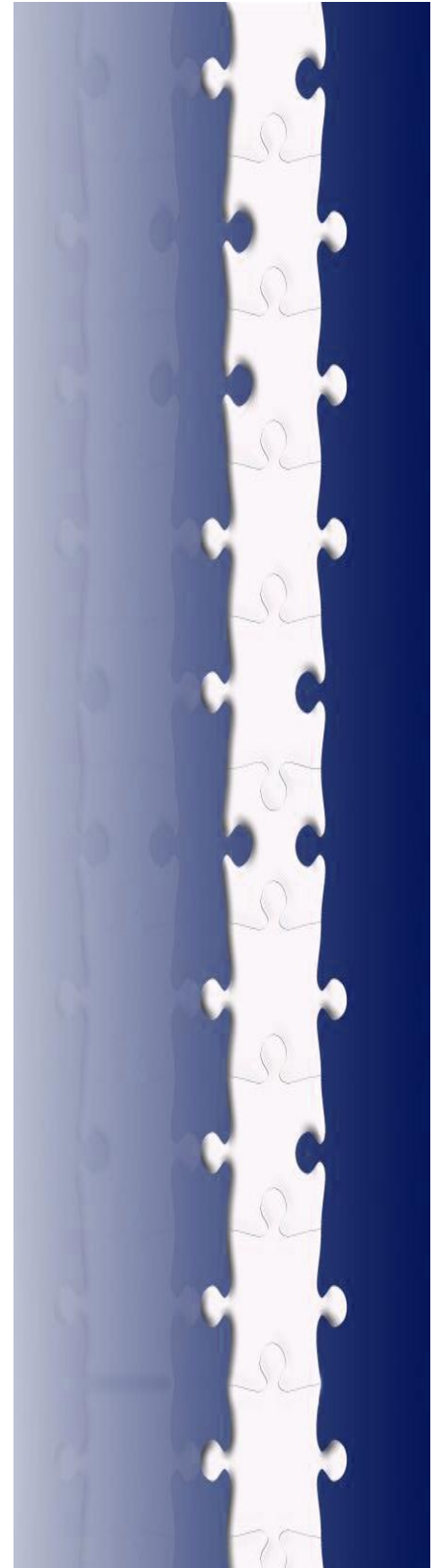

6

O CZYM NALEŻY WIEDZIEĆ

5. Jak uzyskać identyfikator podatkowy NIP? (cd.)

- Osoby fizyczne prowadzące samodzielnie działalność gospodarczą, ale niebędący przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (np. rolnicy ryczałtowi, osoby wykonujące wolne zawody), a więc niepodlegający wpisowi do rejestru przedsiębiorców, składają do naczelnika właściwego urzędu skarbowego **zgłoszenie identyfikacyjne NIP-1**,
- osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które podlegają wpisowi do rejestru przedsiębiorców składają **zgłoszenie identyfikacyjne NIP-2** (ze wskazaniem właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego) wraz z innymi wymaganymi przez sąd rejestrowy dokumentami we właściwym sądzie prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy.

7

O CZYM NALEŻY WIEDZIEĆ

6. Jaki jest czas oczekiwania na nadanie NIP?

W świetle nowych przepisów naczelnik urzędu skarbowego wydaje potwierdzenie nadania NIP:

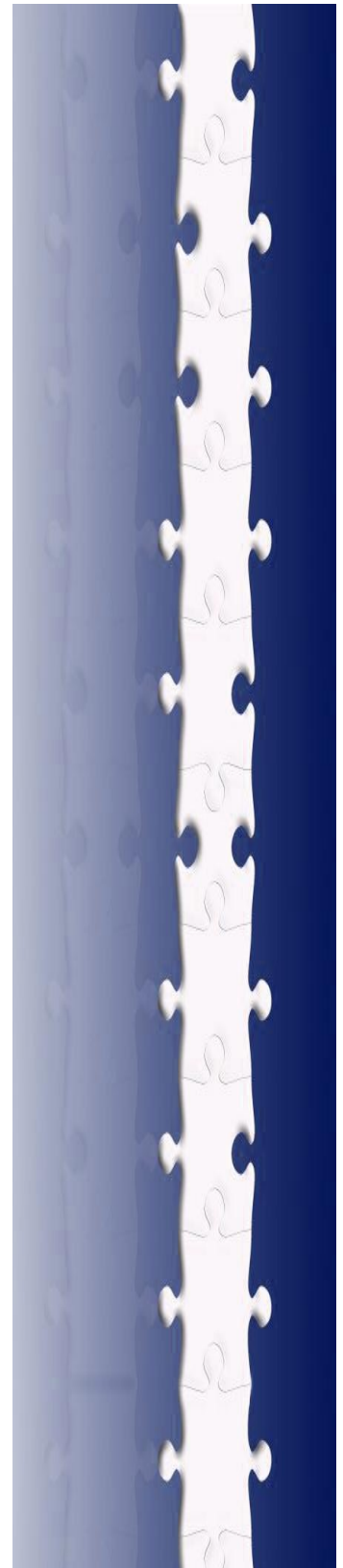
- dla osób fizycznych rozpoczynających działalność gospodarczą – **niezwłocznie, nie później jednak niż następnego dnia***, po dniu wpływu do naczelnika urzędu skarbowego prawidłowo wypełnionego wniosku,
- dla pozostałych podmiotów – **niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni*** od dnia wpływu do naczelnika urzędu skarbowego poprawnie wypełnionego zgłoszenia.

* Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy. (art. 12 § 5 Ustawy Ordynacja podatkowa).

7. W jakich terminach należy aktualizować dane objęte wnioskiem/zgłoszeniem?

Kogo dotyczy?	Zgłoszenie/wniosek identyfikacyjny	Zgłoszenie/wniosek aktualizacyjny
Osoby fizyczne składające wniosek CEIDG-1	Nie później niż w terminie do złożenia pierwszej deklaracji, zeznania, informacji bądź oświadczenia, albo wraz z dokonaniem pierwszej wpłaty podatku lub zaliczki na podatek**	W terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana danych
Osoby fizyczne składające zgłoszenie NIP – 1		
Podmioty składające zgłoszenie NIP – 2		
Podatnicy podatku VAT oraz podatku akcyzowego	Przed dokonaniem pierwszej sprzedaży opodatkowanej	

** W przypadku, gdy z prawa podatkowego wynikają różne terminy dokonania czynności, o których mowa w tabeli, do zgłoszenia identyfikacyjnego ma zastosowanie termin najwcześniejszy.

8

O CZYM NALEŻY WIEDZIEĆ

8. Czy można odmówić nadania NIP?

Tak. Naczelnik urzędu skarbowego wydaje decyzję o odmowie nadania NIP, gdy:

- a. nie jest możliwe potwierdzenie tożsamości lub istnienia podmiotu,
- b. stwierdzi, że zgłoszenie identyfikacyjne nie spełnia wymogów dla tego zgłoszenia,
- c. podmiot posiada już NIP,
- d. zgłoszenia dokonała osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej lub niebędąca zarejestrowanym podatnikiem od towarów i usług, która powinna posługiwać się identyfikatorem PESEL.

9. Czy NIP może ulec unieważnieniu?

Naczelnik urzędu skarbowego unieważnia z urzędu, w drodze decyzji, NIP nadany podmiotowi, w przypadku:

- wielokrotnego nadania NIP, **biorąc pod uwagę interes prawny i gospodarczy podmiotu,**
- nadania NIP na podstawie fałszywych lub fikcyjnych danych.

Nie można posługiwać się unieważnionym NIP, a unieważniony NIP nie może zostać ponownie nadany.

